

Slasti otce vlasti

Obsah:

- Karlovo dětství a dospívání ve Francii
- Návrat do Čech
- Literární produkce Karla IV. – Vita Caroli
- Kroniky Karlovy doby
- Umělecké památky Karla IV. v latinských pramenech úřední povahy – stavební účty katedrály sv. Víta

Sňatek Jana Lucemburského s Eliškou Přemyslovnou ve Špýru

**Svatba Karla IV.
Sličného a Marie
Lucemburské**

(Karlův strýc a teta)

**Karel IV.
a Blanka z Valois**

Blanka z Valois

Vita Caroli

*Duto sic po
tyma prze
mludza o
zwozie p
zreszlecie
tnecho Kar
la Cziespi
mie Krumfo
Witweccho
a krale ce
stecio pnie
pnie toystoy
necho pnie ca*

*Et dicitur nazaryanu nassu
vnu stolizy dwoy tucelco stocia zime
mame poznati a lopyre sobie zvoli
ti Koz dnuoy oblezey upodoben stwie widime
Januet o obu zivotu mame Nebo zalozio o
blezey gony widime wzczadle Stozonay q
moz nenie Stozoz Arhanul woz ten pnie
Zomueho vanniens gest nuz Suez kceral uziwie
gest nuz dielo hzie pnie Koz on ge vanniul hzie
ca on uziuil ale nestucek dielo gmenuz od
diehula a hzie pnie ob spudy rozkossy rozliczy
ca zada a pnie se gini a obel pnie bude w
zadosta pnie pnie naruzugz a arl pnie mazi
zivot neho snim steb Koz tucel pnie bliezy*

*Polozil ia cibe wotize giessto damno polozil
a neb zachomal Saboz gusze vzeony z pnie
ho polladu gony stize nadstene ducza
Wpiewem stozey polozil ia proziet giessto ma
mueti lbnebestem kralowstwi knauzeni
a kuzolopstene ginyca pnyem swatym
kazanym a nauzenym nobeho a stareho
jalona znamenie pasycedne wynnosi a
byllada a prawie tacziz qsu gusze v
zieni Dniegzo prawi daniel pnie
giessto budu uzeony budu sic smeti ia to pnie
kost nebesta a ti giessto prawie vze
mmoge ia hzo hzie gzy wieby wiekoma am
kieral neho lludmil Danvuz gony sic
Wiesaziem amul a naruzal sic am kuzie
opuzyl k oziz a kceral Koz byl pnie
do armona s ozizem tu spapezy Janoloy
Cardinal pete pnie lodal genu a rla
a budesz giesze Wiesaziem a on genu
od pnie diel
ty budesz pnie
papezem a tu
sic obe naruzulo
Capitula xiii
Koz
leta pnie
gony bliz arca
krusstame a
rad Koz gony
a gine mmoge
hady panie*

Vita Caroli

„... řeč českou jsme úplně zapomněli, ale později jsme se jí opět naučili, takže jsme mluvili a rozuměli jako každý jiný Čech. Z milosti Boží jsme dovedli mluvit, psát a číst nejen česky, ale i francouzsky, italsky, německy a latinsky tak, že jsme byli mocni oněch jazyků stejně jednoho jako druhého.“

Vita Caroli

„...A tak, když jsme byli přišli do Čech, nenalezli jsme ani otce, ani matky, ani bratra, ani sester, aniž koho známého.... Toto království jsme našli tak zrušeno, že jsme našli ani jediného hradu svobodného, který by nebyl zastaven se všemi královskými statky, takže jsme neměli, kde bychom přebývali, leč v domech měšťanských jako jiný měšťan.“

„Pražský hrad byl zcela opuštěn, pobořen a zničen, neboť od časů krále Otokara II. byl celý ztroskotán až k zemi. Na tom místě jsme dali nově vystavět veliký a krásný palác s velikým nákladem, jak je dnes kolemjdoucím patrné.“

**Karel IV. jako
markrabě moravský**

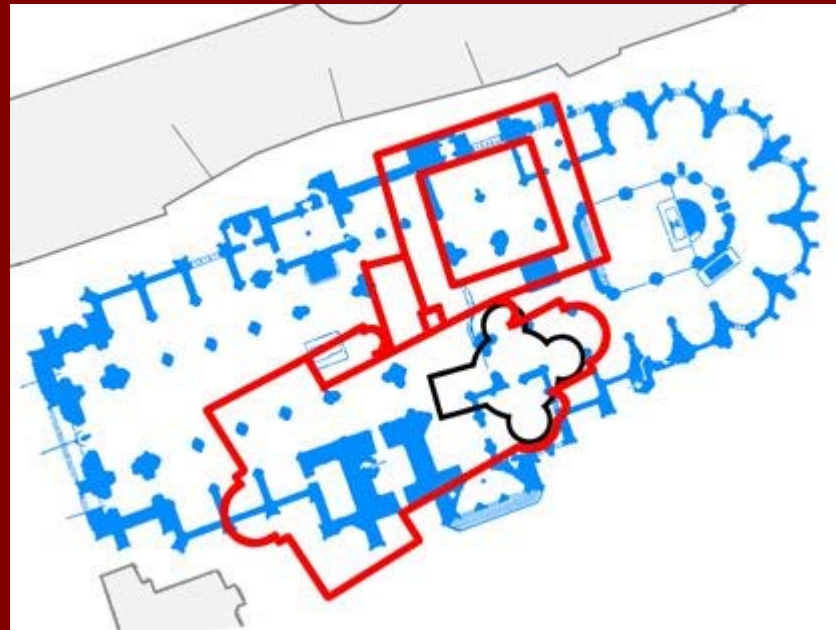
Nejvyšší purkrabství

Nejvyšší purkrabství - Hrad

Katedrála sv. Víta

Vita Caroli

- dvacet kapitol (prvních 14 dílem Karla IV.) události do r. 1340
- kapitoly 15-20 popisující události let 1341-1346
- text dochován latinsky, staročesky, středohornoněmecky
- Illuminovaný staročeský rukopis z Vídně vzniklý kol. r. 1472

Vita Caroli

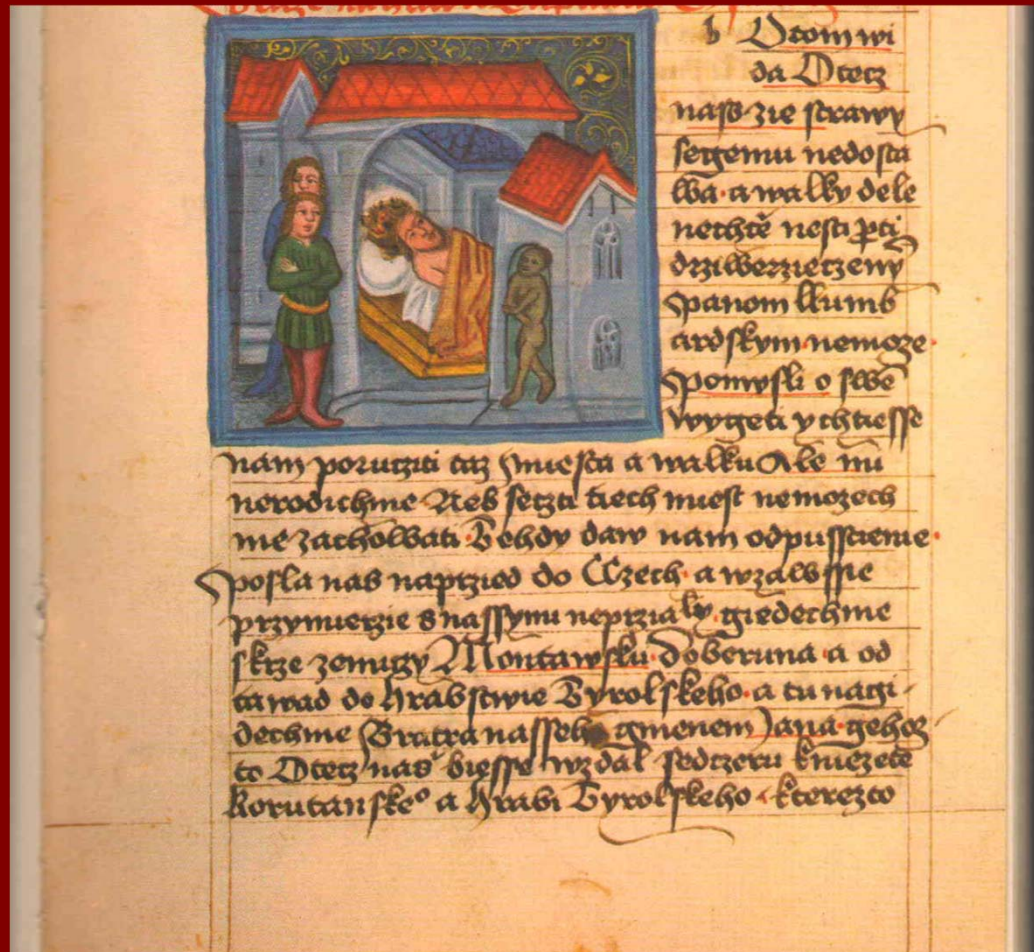
V ten čas jsme jednou jeli koňmo z Křivoklátu do Prahy, abychom se sešli se svým otcem, který byl na Moravě. Dojeli jsme velice pozdě do Pražského hradu, do starého domu purkrabského, kde jsme po několik let přebývali, dokud nebyl vystavěn velký palác. V noci jsme ulehli na lůžko a Bušek starší z Velhartic před námi na jiné lůžko. V síni byl rozdělán veliký oheň, protože byl zimní čas, a hořelo tam mnoho svic, takže bylo dosti světla; okna i dveře byly zavřeny. A když jsme usnuli, tu kdosi chodil po síni, takže jsme se oba probudili.

I kázali jsme řečenému Buškovi, aby vstal a podíval se, co by to bylo. On vstal, obešel síň hledaje, ale nic neviděl aniž mohl najít.

I rozdělal větší oheň a rozsvítil více svíček a šel k číším, které stály naplněny vínem na lavicích; napil se a postavil číši vedle jedné velké svíce, která hořela. Napil se a ulehl znovu. My oděni ve svém plášti jsme seděli na svém lůžku a slyšeli jsme někoho přecházet, ale neviděli jsme nikoho. A tak jsme se dívali s Buškem na číše a svíce, spatřili jsme, jak se jedna číše skácela. Táž číše byla vržena, nevíme kým, přes lůžko Buškovo z jednoho rohu síně až do druhého.

Odrazila se od zdi a padla doprostřed síně. Když jsme to spatřili, velmi jsme se vyděsili. Stále jsme však slyšeli někoho po síni pocházet, ale nikoho jsme neviděli. Ale potom, když jsme se poznamenali znamením kříže, spali jsme až do rána. Ráno, když jsme vstali, našli jsme číši, která byla hozena doprostřed síně. Ukázali jsme ji blízkým, kteří za námi ráno přišli.

Karel IV. v Purkrabství na Hradě

Kroniky doby Karla IV.

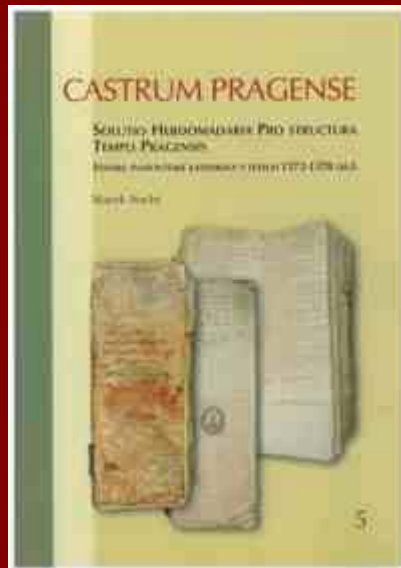
- František Pražský
- Giovanni da Marignolli
- Neplach
- Beneš Krabice z Weitmile
- Přibík Pulkava z Radenína

Beneš Krabice z Weimile ředitel stavby pražské katedrály

Účty svatovítské katedrály 1372-1378

- - director fabricae
Ondřej Kotík

Literatura

